

Albrecht Thaer.

Den 26de October 1828 endte Albrecht Thaer sin daadfulde Bane. Træt af Arbeide og nedbøiet af en høi Alder sank det skrøbelige Lege-
me i Graven, men hans Lands Birken vil kjendes og paastjønnes af sildige Slægter, og hans Navn kan ei glemmes, saalænge Ploven gaaer! Thi han har givet Agetdyrkerne en Ledetraad i Hænde, ved hvilken de kunne finde Veien gjennem deres Haandterings Labyrinth, og ved sit Exempel lært dem rigtig at bruge den. — Han har lært dem, at Afgrødernes Størrelse staaer i Forhold til Jordens Kraft og Virksomhed, og givet dem Middelet til at forstørre disse; hiin ved udvidet Foderavl, denne ved Mergling og Jordsmonnets bedre Bearbeidning, med hensigtsmæssige Redskaber. — Han har lært dem, at til varigen at frembringe rige Afgrøder, og draage den størst muelige Fordeel af Jordens Kraft og Virksomhed, maae en, med Planternes Natur overeensstemmende Vexel følges, der dog efter Jordsmonnets Egenstaber og locale Forhold kan være meget forskjellig, naar den kun ei afviger fra den Regel, verelviis at dyrke Korn-

sorter og Foderplanter, og at lade Bærter, der ei ere beslægtede, umiddelbart følge hinanden. Han har viist, at derved, og ved at forsøge Jordens Kraft, bliver det ei blot mueligt, men end, og fordeelagtigt at dyrke den uden den saakaldte Hvile og i Forening med Staldfodring; saavel som at den rene Brak, under mange Forhold og naar Avlsbrugene ere komne til en vis Culturgrad, kan undværes, og dette Offer, der hidtil var bragt Nødvendigheden, undgaaes.

Disse ere vel de vigtigste Dele af det praktiske Agerbrug, over hvilke han har udbredt Lys; men hvilken underordnet Deel har undgaaet hans Opmærksomhed. Ved sine Dages Slutning har han udbredt mere sand Kundskab om den siirulbede Faareavl, end nogen anden Landmand før ham; og har han end ikke adspredt Mørket, der omgiver den, saa maae dette vel tillægges det Wilderede, hvori han fandt Meningerne, og den altfor korte Tid, han, ved aftagende Kraft, kunde offre de uundgaaelig nødvendige Undersøgelser.

Dog allermest har Thæer formodentlig virket til Agerbrugets Bedste ved den Undersøgelses-Aand, han ved sine Skrifter og de deri fremfattede Meninger har vækket. Hundrede og hundrede Penne har han sat i Bevægelse i Europas forskjellige Riger — thi hans Grundsætte der rationellen Landwirthschaft er oversat i adskillige Sprog — og naar det end er en Sandhed, at

en stor Mængde af det, Landmændene have skrevet, lidet eller intet har bidraget til sand Kundskabs Udbredelse, saa er det dog ligesaavist, at mange gode Hoveder have leveret Bidrag, der allerede have gjort Gavn, og end mere ville gjøre det i Fremtiden. Ikke blot de, der have skrevet i hans Aand, have gavnet, men endog flere af dem, der have bestridt hans Meninger, da deres Modsigelse har forarsaget grundig Drøftelse, og derved udbredt klarere Lys over Sandheden.

Som alle Reformatorer har han fundet Tilhængere, der næsten blindt hen have antaget og fulgt hans Lære; Modstandere, der uden at prøve, have fordømt den. Han har været foragdet af hine; medens disse undertiden kastede Skarn efter ham. Grundig, Sagen ene vedkommende, Undersøgelse, har han altid skjænket passende Opmærksomhed, forklaret nærmere sin Mening, og ei undslaaet sig for at tilstaae en Feiltagelse; anonyme Angreb, især naar de mere vare stillede mod ham end Sagen, mødte sædvanligt taus Foragt, men nogle saa Gange tog han saaledes fat paa opblæst Dumbhed, at den længe lod ham i Fred. Troeligt, og overensstemmende med Menneſkekundskab er det, at han ved sin Død har vundet end flere Tilhængere; thi nu er hans store Genie ei mere i Veien for mangan lille Aand.

Forundres maae den, der personlig kjendte ham, over at han, ved sin Lands uafbrudte Virken, naaede saa høi en Alder. Det var i Aaret 1819 at Forfatteren af disse Linier gjorde en Reise til ham, og da var han, at dømme efter hans Ansigt og Hænder, saa mager, som et Menneske vel kan være. — Der var noget saa eventyrligt ved vort Møde, at jeg haaber, uden at trætte Læseren, at turde meddele det. — I Lüneburg havde jeg taget Extrapost til Schwerin. Kudsken spurgte mig, om han ikke maatte føre mig lige til Möglin, og lovede at bringe mig derhen paa fem Dage. Uden at ahne, at hans Forslag var stridende mod Anordningerne, antog jeg det, men var derved nær kommen i Forlegenhed i Schwerin. Kudsken kjendte ikke Weien, og bragte os gjennem Mecklenburgs, Pregonik's og Rupinerkredsens Sandørkener. Kort før vi naaede Neustadt Eberswalde styrtede en af vore Heste, og vi maatte, æltende i hebt Sand, gaae Resten af Weien til denne Bye. Vi gik ind i det første Bertshuus vi saae, og som jeg meget træt sad i den almindelige Forsamlingsstue, hørte min Søn en Person spørge: Hvem kjører der? og Berten at svare: Statsraad Thær. Ved nærmere Undersøgelse erfarede jeg da, at fordi en Postkarl havde kjørt en urigtig Wei, og fordi en af vore Heste styrtede, var jeg kommet til at boe i samme Bertshuus, som den Mand, jeg

saa langt fra reiste at søge, og som her tilbragte
 Ferierne. — Ved hans Tilbagekomst lod jeg mig
 melde, og blev modtagen med en Værdighed, som
 røbede hans Landsstorhed, og en Alvor, som op-
 hoiede Mænd let gjøre sig egen for at holde
 Emigrere og smaae Sjæle i tilbørlig Afstand.
 Dog neppe havde jeg nævnet mit Navn, før
 han hurtig spurgte: von Copenhagen? (Jeg hav-
 de nemlig tidligere sendt ham de to første Dele
 af hans: Grundføringer for Landoeconomien
 paa Dansk, og bragte ham nu de to sidste Dele)
 og da dette bejaedes, modtog han mig med den stør-
 ste Inderlighed, forestillede mig for sin Kone, ind-
 bød mig til Möglin, men raadede mig dog, først
 at reise til Berlin, da han først om otte Dage
 agtede at vende hjem. Ved min Ankomst til
 Möglin blev jeg modtagen som en gammel Ven,
 og nød der et Par mig uforglemmelige Dage,
 som jeg stedse vil tælle blandt de nydelsesrigeste
 i mit Liv, da Thaer, medens jeg var der, offere-
 de mig næsten hele sin Tid. Jeg erindrer end-
 nu, at blandt de Gjenstande, som kom paa Bane,
 var Englændernes Breeding in and in, og at
 han da meget forfægtede denne Tillægningsmaade
 mod den af John Sinclair fremsatte Mening,
 som han dog først erfoer af mig, da Sinclairs
 Skrift endnu ei var kommet ham til Hænde. —
 En anden Gang faldt Talen paa den grønne
 Boghvedes Virkning paa vore Huusdyr, navnlig

paa Faaret og Svinet, og da jeg efter at være spurgt, om jeg vidste noget derom, fortalte hvad jeg havde erfaret, gav han Ordre til at anstille Forsøg, hvilke, som det Offentlige siden erfarede, ganske stemmede med hvad jeg havde bemærket og først omtalt i vort Land, hvorved da tillige lærtes, at Søelystet væsentlig bidrog til, og paa- skyndede Boghvedens skadelige Virkning. Det var for Bekjendtgjørelsen af denne, nu ei mere betvivlede Virkning af Boghveden, at man truede mig med en svær Tugtelse, der dog udeblev, da de Forsøg, som maatte foregaae denne, ogsaa her beviste Sandheden af min Erfaring, og bragte ond Villie til Taushed.

Drewsen.

† † †

Det raabte høit i Skoven
 Fra Idas Top det Isd,
 Det gjensløb over Boven;
 Den store Pan er død!
 Mon Alnaturen ikke
 Har flige Stemmer fleer?
 Mon ingen Røst vil raabe:
 Vor Albrecht er ei meer!

Dog han er ei forsvunden,
 End har vi jo hans Land,
 Mens fromt vi mindes Stunden
 Da den forlod sit Baand;

Ei heller nogenfinde
 Hiin Stemme savnes skal,
 Som hilser den med Gammen
 I Univerfets Hal.

Ja sikkert skal den lyde
 Naturens klare Rost,
 For hver, som veed at tyde
 Dens Tone i sit Bryst!
 Hr. Albrecht skal den klinge,
 Med sølsom Trylleklang,
 Paa Sermans Bjerg og Slette,
 Paa Herthas gamle Bang.

Hr. Albrecht! Græsset toner,
 Hvor sundt og lystelig'
 I Nordens barste Zoner
 Syd-Faaret tumler sig.
 Og Albrecht! Bygget qvæder;
 Nu dobbelt tungt og tat,
 For Verelbriftens Konning
 Sig Aret biser let.

I Ceres Gaver alle!
 I navne lyt hans Navn,
 Mens Ebers Bipper falde
 Mod Jordens Moderfaavn,
 Som Humus velberegnet
 Har høinet fjernt og nær.
 Alt paa det lune Søde
 I syng: Albrecht Thaer!

Og naat i lyse Sommer
 Du stander Blad ved Blad

Med broget Fjønne Blommer
 I herlig Bunterad;
 Mon ei Du og vil sjunge,
 Mon Du vil blive stum,
 Og glemme reent Hr. Albrecht
 Du rige Solanum?!

Og qvæ Du tier neppe
 Paa Agrens rene Rum
 Du rødbroedeerte Teppe
 Af tat Trifolium!
 Mon ei Du sagte nynner
 Naar Binden følger Dig:
 Hr. Albrecht redte Sengen
 Hvor nu jeg bugger mig!

Og mon ei Bonden sander
 Af Hjertet hvert et Ord?
 Glad han sin Stemme blander
 I Plantelivets Chor;
 En Anden er han vorden;
 En bedre Mand end før.
 Rødmosebe smaae Sluttes
 Staae muntre i hans Dør.

Ja, Albrecht Thær! Dit Minde,
 Din Tand skal hos os boe.
 Du glemmes i ingenfinde
 Af Nordens Hjerter troe!
 Langt over Hærværksheltens
 Dit Navn bør straaale frem;
 Hiin bragte Folk af Dage,
 Men Du fremkaldte dem!

D. W. Levegow.

I n d h o l d .

	Pag.
Fortjente Landmænd i Sjælland; meddeelt af Hr. Professor Begtrup	1.
Tvende kronede Priis Skrifter, betræffende det Spørgsmaal: Hvad kan der virkes for at gjøre det hollandske Smør mere skikket for Handelen, fornemmelig med Hensyn til dets Forsendelse til fjerne og varme Lande, det første af Hr. W. Hirschfeld, det andet af Hr. P. U. Rømer	18.
Andviisning for Bonden i den skovløse Egn, til vilde Træers Opelsning; samt nogle Bemærkninger om Plantningen paa Grøftevolde, isærbeleshed om levende Hegn af Teg, af S.	53.
Udsigt over Landhuusholdningselskabet's Forhandlinger fra 1ste Julii 1822 til ultimum Junii 1828 (Fortattes)	97.
Svar paa Recensionen i Literaturlibenden 1828, No. 29, over Aarhus Amts Beskrivelse, af Hr. Victor Breddorff	140.
Albrecht Thær; af Hr. Kammerraad Drewsen, med et Digt over den Afsøde af Hr. v. Levetzow	152.
